

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบริเวณเขื่อนในประเทศไทย กรณีศึกษา: เขื่อนรัชชประภา อุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ เขื่อนศรีนครินทร์ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวธัญชนก บุญเจือ ดร. ไพริน เวชธัญญะกุล
หน่วยงาน	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ
ปี พ.ศ.	2558

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษานักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในบริเวณพื้นที่บริเวณเขื่อนรัชชประภา อุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเขื่อนศรีนครินทร์ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งเสนอแนะแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณเขื่อนของประเทศไทยอย่างยั่งยืนโดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลภาคสนามจากแบบสอบถามจำนวน 800 ชุด และสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในภาครัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคเอกชน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2557 ซึ่งคณะนักวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสนใจและชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติประจำท้องถิ่นที่มีระบบนิเวศสมบูรณ์เป็นอันดับหนึ่งส่วนอันดับสอง นักท่องเที่ยวให้ความสนใจและชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นการสำรวจ ศึกษาและเรียนรู้เพื่อสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างแท้จริง

ด้านการเดินทางก่อนเตรียมตัวท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพร้อมด้านการเตรียมตัวก่อนเดินทางท่องเที่ยว เช่น ด้านสุขภาพก่อนออกเดินทางท่องเที่ยว การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้ด้านเส้นทางคมนาคม ความรู้ด้านลักษณะภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ ความรู้ด้านอุปกรณ์ที่ไม่เป็นวัสดุทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวก่อนเดินทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการปฏิบัติตัวในระหว่างการท่องเที่ยวพบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในด้านการปฏิบัติตัวในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวมีเคารพในสิทธิของคนท้องถิ่นโดยการไม่รบกวนความเป็นส่วนตัวของคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวสนใจใฝ่รู้ในเรื่องของเส้นทางการท่องเที่ยวที่พวกเขาสนใจ สิ่งอำนวยความสะดวก ความรู้ในเรื่องของพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยวก่อนเดินทางมาท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวมีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแต่ไม่มีการตั้งกล่องเพื่อรับบริจาค

ด้านการปฏิบัติตนหลังการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความรักและห่วงหาพันทรมิตรภาพทางวัฒนธรรมประเพณีในแหล่งท่องเที่ยวช่วยรักษาทรัพยากรทางวัฒนธรรมประเพณีในแหล่งท่องเที่ยว และยังช่วยรักษาทรัพยากรทางวัฒนธรรมประเพณีในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งช่วยรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากขึ้น

ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อป้องกันอันตรายให้กับนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่าป้ายคำเตือน กฎระเบียบ ควรมีข้อความที่สุภาพ กะทัดรัดและชัดเจน มีการออกแบบห้องสุขาอย่างถูกสุขลักษณะและมีถังเก็บสิ่งปฏิกูลไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำบริเวณเขื่อน และป้ายสื่อความหมายต้องชัดเจนไม่ชำรุดและตั้งอยู่ในจุดที่มองเห็นได้เด่นชัด

ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการประกอบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีการจัดการแยกขยะและทำลายอย่างถูกวิธี มีการจัดบริการศูนย์ให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และมีระบบการบำบัดน้ำอย่างถูกสุขลักษณะก่อนนำไปใช้

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะไปประยุกต์ใช้ในแหล่งท่องเที่ยวอื่นหรือการจัดการการท่องเที่ยวประเภทอื่น เนื่องจากข้อเสนอแนะเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการท่องเที่ยวได้หลายประเภท อาทิเช่น แหล่งท่องเที่ยวควรมีระบบการคัดกรองนักท่องเที่ยวโดยคัดเลือกนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐควรลงพื้นที่เพื่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว การรณรงค์ให้เกิดความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับความปลอดภัย เป็นต้น